

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Oskarżenia \(postępowanie Karne\)](#) > 2 - Moje prawa w toku dochodzenia w sprawach karnych oraz przed wniesieniem sprawy do sądu

2 - Moje prawa w toku dochodzenia w sprawach karnych oraz przed wniesieniem sprawy do sądu

Jaki jest cel dochodzenia w sprawach karnych?

Celem dochodzenia jest ustalenie, czy i w jakich okolicznościach doszło do popełnienia przestępstwa. W toku dochodzenia zbierany jest materiał dowodowy dotyczący domniemanego przestępstwa, ustalane są okoliczności faktyczne oraz zapada decyzja, czy dowody są wystarczające, aby oskarżyć cię o popełnienie przestępstwa.

Jakie są etapy dochodzenia w sprawach karnych?

Wszczęcie postępowania karnego

Dochodzenie wszczynają organy ścigania (policja lub inny właściwy organ państwowy) bądź prokuratura. Wszczęcie dochodzenia następuje po otrzymaniu przez policję lub prokuraturę zawiadomienia o domniemanym przestępstwie.

Zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie

Jeżeli organy ścigania mają uzasadnione podejrzenia, że popełniłeś przestępstwo, możesz zostać zatrzymany w charakterze podejrzanego na okres do 48 godzin. W przypadku zatrzymania organy ścigania muszą cię bezzwłocznie przesłuchać.

Jeśli w toku dochodzenia okaże się, że twoje zatrzymanie było bezpodstawne, zostaniesz natychmiast zwolniony. W razie gdy prokurator jest przekonany, że należy cię zatrzymać na dłużej, ponieważ obawia się, że będziesz próbował uniknąć dochodzenia bądź popełnisz nowe przestępstwo, musi wystąpić do sądu o wydanie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania.

W takim przypadku w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania zostaniesz przekazany do dyspozycji sądu. Sędzia zdecyduje o zasadności zastosowania tymczasowego aresztowania. Jeśli sędzia stwierdzi, że nie ma podstaw do zastosowania wobec ciebie tymczasowego aresztowania, zostaniesz natychmiast zwolniony.

Przesłuchanie i zebranie dowodów

Dochodzenie służy zebraniu dowodów potwierdzających okoliczności popełnienia przestępstwa. W tym celu przesłuchuje się podejrzanego, pokrzywdzonego (ofiare) oraz świadków, zbiera materiał dowodowy, przeprowadza analizy kryminalistyczne oraz podejmuje czynności obserwacyjne. Wszystkie czynności służące zgromadzeniu materiału dowodowego muszą być udokumentowane zgodnie z prawem. Do postawienia zarzutów można wykorzystać wyłącznie dowody przewidziane prawem i zebrane zgodnie z prawem.

Wgląd do akt sprawy, wnioski dotyczące sprawy i wniesienie oskarżenia

Tworzy się akta sprawy zawierające szczegóły dotyczące dochodzenia i materiału dowodowego. Po zakończeniu dochodzenia prokurator przekazuje obrońcy kopię akt sprawy. Twój obrońca powiadomi cię o zebranych dowodach oraz o podstawach zarzutów.

Ty i twój obrońca macie prawo składania wniosków do prokuratora (np. o włączenie dodatkowych dowodów do akt, o umorzenie postępowania itp.). Prokurator musi rozpatrzyć te wnioski. Jeśli prokurator odrzuci dany wniosek, można go złożyć ponownie w sądzie podczas rozprawy.

Jeśli po udostępnieniu akt sprawy oraz rozpatrzeniu wszystkich wniosków, prokurator uzna, że istnieją wystarczające dowody, aby wnieść sprawę do sądu, sporządza akt oskarżenia.

Jest to dokument określający okoliczności faktyczne oraz dowody będące podstawą oskarżenia. Prokuratura przedstawia akt oskarżenia obrońcy i przesyła go do sądu. Na podstawie aktu oskarżenia sędzia rozpoczyna rozprawę przed sądem.

Moje prawa w toku dochodzenia

- [Wszczęcie postępowania karnego \(1\)](#)
- [Zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie \(2\)](#)
- [Przesłuchanie i zebranie dowodów \(3\)](#)
- [Wgląd do akt sprawy, wnioski dotyczące sprawy i wniesienie oskarżenia \(4\)](#)
- [Dodatkowe informacje dla nierezydentów \(5\)](#)

Wszczęcie postępowania karnego (1)

Z jakiego powodu wszczyna się postępowanie karne?

Postępowanie karne wszczyna się, ponieważ organy ścigania otrzymały zawiadomienie wskazujące na popełnienie przestępstwa. Podstawą zawiadomienia może być skarga złożona przez daną osobę bądź ujawnienie okoliczności faktycznych wskazujących na popełnienie przestępstwa.

Celem postępowania karnego jest ustalenie, czy doszło do popełnienia przestępstwa, a jeśli tak, to czy istnieją wystarczające dowody, aby przedstawić podejrzanemu zarzut popełnienia przestępstwa.

Kto prowadzi dochodzenie?

Postępowanie karne prowadzi [prokuratura](#), a samo dochodzenie prowadzą organy ścigania według wytycznych prokuratora. Co do zasady, dochodzenie prowadzi [policja](#). Dochodzenie może również prowadzić [Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego](#), [Służba Podatkowa i Celną](#), [Inspektorat ds. Środowiska](#), [Departament ds. Więziennictwa](#) oraz [Służba Więzienna Ministerstwa Sprawiedliwości](#), [Żandarmeria Wojskowa](#) i [Urząd ds. Konkurencji](#).

Organ ścigania mogą podejmować określone czynności procesowe wyłącznie za zgodą prokuratora albo sądu.

Jak dowiem się o wszczęciu postępowania karnego?

Wszczęcie postępowania karnego następuje wraz z pierwszą czynnością procesową. Jeśli jesteś podejrzany o popełnienie przestępstwa, dowiesz się o tym na początku postępowania karnego, kiedy zostaniesz zatrzymany w charakterze podejrzanego bądź wezwany przez oficera śledczego i przesłuchany.

Z jakich powodów mogę być podejrzany o popełnienie przestępstwa?

Możesz zostać uznany za podejrzanego, jeśli organy ścigania mają wystarczające podstawy, aby przypuszczać, że popełniłeś przestępstwo. Podstawy te mogą mieć różne uzasadnienie, m.in.:

- zostałeś schwytany podczas popełniania przestępstwa lub bezpośrednio po jego popełnieniu;
- świadek przestępstwa lub pokrzywdzony (ofiara) rozpoznał cię jako sprawcę;
- dowody dotyczące okoliczności popełnienia przestępstwa lub inne informacje wskazują, że jesteś sprawcą.

Jakie mam prawa jako podejrzany?

Do podstawowych praw podejrzanego należą:

- prawo do informacji o tym, o co jesteś podejrzany, prawo składania wyjaśnień w związku z podejrzeniami oraz prawo do odmowy składania wyjaśnień;

- prawo do otrzymania pouczenia, że twoje wyjaśnienia mogą zostać użyte przeciwko tobie;
- prawo do pomocy tłumacza ustnego;
- prawo do pomocy obrońcy;
- prawo do spotkania z obrońcą na osobności;
- prawo do obecności obrońcy podczas przesłuchania;
- prawo do udziału w posiedzeniu sądu, na którym rozpatrywany jest wniosek o wydanie wobec ciebie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu;
- prawo do przedstawiania dowodów;
- prawo do składania wniosków i zażaleń;
- prawo do zapoznania się z treścią protokołów dotyczących czynności procesowej oraz do składania oświadczeń dotyczących warunków, przebiegu i wyniku czynności procesowej oraz na temat protokołów, przy czym protokołuje się również składane oświadczenia; prawo do udziału w rozmowach jako elementu postępowania ugodowego, prawo do proponowania rodzaju i wymiaru kary, oraz prawo do zawarcia lub niezawarcia ugody.

Jaki są moje obowiązki?

Masz obowiązek:

- stawić się na wezwanie organów ścigania, prokuratury lub sądu;
- uczestniczyć w czynnościach procesowych oraz stosować się do nakazów organów ścigania, prokuratury i sądu.

Czego dowiem się o toczącym się postępowaniu?

Jeżeli jesteś podejrzanym, funkcjonariusze organu ścigania muszą cię pouczyć o twoich prawach i obowiązkach. Dostaniesz do podpisania pisemny protokół z przesłuchania, przy czym składając podpis, potwierdzisz, że zostałeś pouczony na temat swoich prawach i obowiązkach.

Następnie dowiesz się, o co jesteś podejrzany. Oznacza to, że zostanie ci przedstawiony krótki opis czynu, o którego popełnienie jesteś podejrzany. Dowiesz się również szczegółowo, jaka jest podstawa prawna kwalifikacji tego czynu. Ani organ ścigania, ani prokuratura nie mają obowiązku udzielenia ci dalszych informacji przed zakończeniem postępowania przygotowawczego.

Kiedy mogę porozmawiać z adwokatem?

Od chwili, w której uznano cię za podejrzanego w postępowaniu karnym, masz prawo do spotkania i rozmowy z adwokatem. Masz prawo do rozmowy z adwokatem, zanim organ ścigania zacznie cię przesłuchiwać.

Zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie (2)

W jakich okolicznościach mogę zostać zatrzymany?

Możesz zostać zatrzymany w charakterze podejrzanego, jeżeli:

- zostałeś schwytany podczas popełniania przestępstwa lub bezpośrednio po jego popełnieniu;
- świadek przestępstwa lub pokrzywdzony (ofiara) rozpoznał cię jako sprawcę;
- dowody związane z przestępstwem wskazują, że mogłeś być jego sprawcą.

Możesz również zostać zatrzymany, jeżeli organ ścigania posiada inne informacje wskazujące na ciebie jako podejrzanego oraz:

- próbujesz ucieczki;
- twoja tożsamość nie została ustalona;
- organy ścigania obawiają się, że możesz dalej popełniać przestępstwa, unikać postępowania karnego bądź w inny sposób je utrudniać.

Możesz zostać zatrzymany i tymczasowo aresztowany celem przekazania lub ekstradycji do innego państwa (zob.

Kto może mnie zatrzymać?

Do dokonywania zatrzymań uprawnione są organy ścigania. Jeśli zostałeś schwytyany na gorącym uczynku popełniania przestępstwa lub bezpośrednio po jego popełnieniu, bądź próbujesz ucieczki, każda osoba może doprowadzić cię na policję w celu zatrzymania.

Jak dowiem się o powodach zatrzymania i co po tym nastąpi?

Po twoim zatrzymaniu funkcjonariusz organów ścigania musi powiadomić cię o powodach zatrzymania oraz pouczyć cię o twoich prawach i obowiązkach. Funkcjonariusz sporządza protokół zatrzymania, w którym podaje podstawę prawną zatrzymania oraz okoliczności przestępstwa, o którego popełnienie jesteś podejrzany. Masz prawo składać wnioski oraz żądać ich włączenia do treści protokołu zatrzymania.

Nie mówię w miejscowym języku. Jak zrozumiem, co się dzieje?

Funkcjonariusze organów ścigania muszą niezwłocznie powiadomić cię w zrozumiałym dla ciebie języku oraz w zrozumiałym dla ciebie sposób o podstawach zatrzymania oraz o twoich prawach. W razie potrzeby organy ścigania są zobowiązane do sprowadzenia tłumacza. Zapewnia się jednak jedynie tłumaczenie ustne (nie pisemne).

Czy mogę powiadomić osoby najbliższe o moim zatrzymaniu?

Masz prawo powiadomić co najmniej jedną wskazaną przez siebie osobę. Zostaje ona powiadomiona za pośrednictwem organów ścigania. Oznacza to, że masz prawo żądać przekazania wybranej przez siebie osobie wiadomości o zatrzymaniu przez organy ścigania.

Jeśli organy ścigania uznają, że powiadomienie wskazanej przez ciebie osoby o zatrzymaniu może zaszkodzić postępowaniu karnemu, odmówi jej powiadomienia. Do udzielenia takiej odmowy wymagana jest zgoda prokuratora.

Jak długo może trwać zatrzymanie?

Możesz zostać zatrzymany na okres do 48 godzin. Jeśli przed upływem 48 godzin od chwili zatrzymania sąd nie wyda postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, organy ścigania muszą cię bezzwłocznie zwolnić.

W jakich okolicznościach mogę zostać tymczasowo aresztowany?

Możesz zostać aresztowany na wniosek prokuratora, jeżeli istnieją uzasadnione powody, aby przypuszczać, że możesz unikać postępowania karnego lub popełnić nowe przestępstwo. Postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wydaje wyłącznie sędzia.

Jak zapada decyzja o tymczasowym aresztowaniu?

Organy ścigania stawiają cię do dyspozycji sądu w celu wydania postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania. Przed sądem mogą stawić się również prokurator oraz, na twój wniosek, twój obrońca. Sędzia odczytuje akta sprawy i zadaje ci pytania w celu stwierdzenia, czy zachodzą przesłanki tymczasowego aresztowania. Po wysłuchaniu stron sąd postanawia o wydaniu lub odmowie wydania postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania. W razie odmowy wydania tego postanowienia musisz zostać bezzwłocznie zwolniony.

Jak długo może trwać tymczasowe aresztowanie?

Na etapie postępowania przygotowawczego nie możesz przebywać w areszcie dłużej niż 6 miesięcy. W nadzwyczajnych przypadkach termin ten może ulec przedłużeniu. Każdorazowo po upływie dwóch miesięcy masz prawo wnieść o ponowne rozpatrzenie przesłanek zastosowania tymczasowego aresztowania, a sąd jest

zobowiązany do rozstrzygnięcia w terminie 5 dni o zasadności jego dalszego stosowania. Jeśli sąd uzna, że twój dalszy pobyt w areszcie jest bezzasadny, zostaniesz natychmiast zwolniony.

Czy mogę zostać zwolniony za poręczeniem majątkowym?

Masz prawo wnieść o zastosowanie poręczenia majątkowego zamiast tymczasowego aresztowania. Taki wniosek składasz do sądu. Zostaniesz postawiony przed sądem, który rozpatrzy wniosek o zastosowanie poręczenia majątkowego po uprzednim wysłuchaniu ciebie i twojego adwokata.

Jeśli sąd przychyli się do wniosku, to po wpływie kwoty poręczenia majątkowego na rachunek sądu zostaniesz zwolniony z aresztu.

Czy mam prawo zaskarżyć postanowienie o tymczasowym aresztowaniu?

Masz prawo zaskarżyć postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania. W tym celu twój adwokat musi złożyć pisemne zażalenie do sądu okręgowego za pośrednictwem sądu, który wydał postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania. Termin na złożenie zażalenia wynosi 10 dni od daty powzięcia informacji o wydaniu postanowienia o tymczasowym aresztowaniu.

Przesłuchanie i zebranie dowodów (3)

Jaki jest cel przesłuchania i zebrania dowodów?

Celem przesłuchania i zebrania dowodów jest ustalenie okoliczności domniemanego przestępstwa oraz sporządzenie pisemnego protokołu, tak aby potwierdzić te okoliczności na rozprawie sądowej. Organy ścigania i prokuratura mają obowiązek zebrania informacji zarówno na twoją niekorzyść, jak i na twoją korzyść. Nie musisz dowodzić swojej niewinności.

Czy funkcjonariusze organów ścigania będą mi zadawać pytania w celu uzyskania informacji?

Jeśli jesteś podejrzanym, funkcjonariusze organów ścigania muszą cię niezwłocznie przesłuchać.

Czy muszę poinformować funkcjonariuszy organów ścigania o tym, co wiem?

Nie musisz informować funkcjonariuszy organów ścigania o tym, co wiesz, lub odpowiadać na ich pytania. Masz prawo zachować milczenie. Milczenie w żadnym razie nie może być uznane za przyznanie się do winy. Nie możesz zostać zmuszony do składania wyjaśnień na swoją niekorzyść lub niekorzyść osób najbliższych.

Jak przebiega przesłuchanie?

Na początku przesłuchania zostaniesz pouczone o przysługującym ci prawie do odmowy składania wyjaśnień oraz o tym, że twoje wyjaśnienia mogą zostać wykorzystane na twoją niekorzyść. Najpierw zostaniesz zapytany o to, czy popełniłeś przestępstwo, o które jesteś podejrzewany.

Możesz również poinformować o tym, co wiesz na temat przestępstwa objętego dochodzeniem. Funkcjonariusze organów ścigania będą ci także zadawać pytania. Z przesłuchania sporządza się pisemny protokół. Masz prawo przeczytać protokół przed jego podpisaniem. Masz również prawo włączenia swoich uwag do treści protokołu.

Co się stanie się, kiedy część złożonych przeze mnie wyjaśnień będzie działać na moją niekorzyść na rozprawie?

Twoje wyjaśnienia mogą posłużyć jako dowody na twoją niekorzyść.

Czy mogę przyznać się do wszystkich lub niektórych zarzutów przed rozpoczęciem rozprawy?

Podczas przesłuchania możesz przyznać się do wszystkich lub niektórych zarzutów. Masz do tego prawo również w każdym czasie po przesłuchaniu, nawet jeśli podczas przesłuchania twierdziłeś, że nie jesteś winny.

Przyznanie się do winy nie kończy postępowania karnego. Organy ścigania wciąż muszą ustalić okoliczności popełnienia przestępstwa oraz ich dowieść. Nie możesz zostać skazany wyłącznie na podstawie przyznania się do zarzucanych czynów.

Czy mam prawo odwołać później moje przyznanie się do zarzucanych czynów?

Jeśli przyznałeś się do winy, masz prawo powrócić do swoich wcześniejszych wyjaśnień i odwołać przyznanie się do winy później w postępowaniu karnym, również przed sądem. W takim jednak przypadku twoje wcześniejsze przyznanie się do zarzucanych czynów może zostać przytoczone przed sądem i użyte jako dowód na twoją niekorzyść. Jeśli na twoją winę wskazują inne dowody, twoje odwołanie przyznania się do zarzucanych czynów nie zostanie uwzględnione jako niewiarygodne.

Czy uzyskam informacje o świadkach zeznających na moją niekorzyść?

W toku postępowania karnego organ ścigania nie ma obowiązku informować cię o tym, którzy świadkowie zeznawali na twoją niekorzyść i co powiedzieli. O świadkach i ich zeznaniach dowiesz się po wglądzie do akt sprawy na końcu dochodzenia (zob. [Wgląd akt sprawy, wnioski dotyczące sprawy i wniesienie oskarżenia \(4\)](#)).

Czy funkcjonariusze będą zadawać pytania na temat uprzednio popełnionych przeze mnie przestępstw?

Funkcjonariusze mogą zadawać pytania na temat przestępstw popełnionych przez ciebie wcześniej, ale możesz odmówić udzielenia im na nie odpowiedzi. Organy ścigania mają prawo ustalić, czy popełniłeś już jakieś przestępstwa, zasięgając informacji w rejestrze karnym. Wszelkie uprzednio popełnione przestępstwa zostaną wyszczególnione w akcie oskarżenia.

Czy mogę zostać poddany przeszukaniu?

Organy ścigania mają prawo dokonać przeszukania osoby, aby odnaleźć ślady kryminalistyczne, znaki szczególne na ciele przeszukiwanego oraz inne informacje istotne dla dochodzenia.

Czy można pobrać ode mnie odciski palców, próbki DNA (np. z włosów lub śliny) lub inne wydzieliny organizmu?

Organy ścigania mają prawo pobrać od ciebie próbki do badań kryminalistycznych, w tym odciski palców i materiał biologiczny do analizy DNA.

Jeśli sprzeciwisz się pobraniu próbek, organy ścigania mają prawo użyć siły w celu ich pobrania. Jeśli mimo wszystko sprzeciwisz się pobraniu próbek, lub jeśli wiązałoby się to z naruszeniem integralności cielesnej, pobranie próbek może nastąpić wyłącznie na podstawie nakazu organów ścigania. Masz prawo zobaczyć nakaz.

Czy na przykład mój dom, lokal użytkowy lub samochód mogą zostać przeszukane?

Twój dom, lokal użytkowy lub samochód mogą zostać przeszukane w celu znalezienia dowodów przestępstwa lub innych przedmiotów potrzebnych do wyjaśnienia sprawy. Nakaz przeszukania musi być wydany przez prokuratora lub sąd. W wypadkach nie cierpiących zwłoki, dopuszcza się również dokonanie przeszukania na podstawie nakazu

organów ścigania.

Nakaz okazuje się osobie, u której ma nastąpić przeszukanie, jednocześnie żądając od niej wydania przedmiotu określonego w nakazie. W razie niewydania tego przedmiotu funkcjonariusze organów ścigania dokonują przeszukania.

Czy w przypadku naruszenia moich praw mogę złożyć skargę?

W razie naruszenia twoich praw możesz wnieść do [prokuratury](#) skargę na czynności organów ścigania. Jeśli skarga dotyczy czynności prokuratora, można ją wnieść do [Prokuratury Krajowej](#). Skarga zostanie rozpatrzona w terminie 30 dni. Otrzymasz odpis decyzji. Jeśli nie zgadzasz się z decyzją Prokuratury Krajowej, możesz zażalenie do sądu w terminie 10 dni.

Wgląd do akt sprawy, wnioski dotyczące sprawy i wniesienie oskarżenia (4)

Jaki jest cel uzyskania wglądu do akt sprawy?

Do akt sprawy włącza się cały materiał dowodowy zebrany w toku dochodzenia oraz podsumowanie postępowania przygotowawczego, w którym opisano okoliczności popełnienia przestępstwa. Dla podejrzanego uzyskanie wglądu do akt jest niezbędne, aby mógł poznać postawione zarzuty oraz ich uzasadnienie.

Kiedy będę mógł zapoznać się z aktami sprawy?

Jeżeli jesteś podejrzanym, wgląd do akt sprawy uzyskasz po zakończeniu dochodzenia.

W jaki sposób udostępniane są akta sprawy?

[arkusz informacyjny 1](#)

Ile mam czasu na zapoznanie się z aktami sprawy?

Nie ma ustalonego terminu na zapoznanie się z aktami sprawy. Jeśli prokurator stwierdzi, że zapoznawanie się z aktami sprawy się przeciąga, może wyznaczyć taki termin. Musi jednak określić okres, który umożliwi ci faktyczne skorzystanie z prawa do obrony.

W jakim celu składa się wnioski?

Po zapoznaniu się z aktami sprawy ty i twój adwokat macie prawo składać wnioski do prokuratury. Celem składania wniosków jest zapewnienie przeprowadzenia dochodzenia w sposób skrupulatny i uczciwy.

Masz prawo wnioskować o:

- przeprowadzenie dodatkowych czynności procesowych;
- włączenie do akt sprawy przedstawionych przez ciebie nowych dowodów;
- usunięcie z akt materiałów nieistotnych dla sprawy itp.

Masz również prawo wnioskować o umorzenie postępowania karnego przez prokuraturę, jeśli twoim zdaniem nie istnieją przesłanki do jego dalszego prowadzenia. Ponadto masz prawo wnioskować o zastosowanie w sprawie procedury uproszczonej przewidzianej przepisami prawa (np. postępowanie prowadzące do zawarcia ugody), bez przeprowadzania pełnej rozprawy sądowej.

W jaki sposób składa się wnioski?

Wnioski składa się do prokuratury na piśmie. Należy je składać w terminie 10 dni od daty zapoznania się z aktami sprawy. Jeżeli sprawa jest skomplikowana i złożona, prokuratura może przedłużyć ten termin (art. 225 estońskiego kodeksu postępowania karnego, który wszedł w życie 1 września 2011 r.).

W jaki sposób rozpatrywane są wnioski?

Prokurator rozpatruje wnioski w terminie 10 dni od daty ich złożenia. Jeśli prokurator nie przychyli się do wniosku, wydaje postanowienie i przesyła ci jego odpis. W przypadku odrzucenia wniosku na tym etapie możesz złożyć go ponownie podczas rozprawy.

Kiedy następuje wniesienie aktu oskarżenia?

Po zapoznaniu się przez ciebie z aktami sprawy i rozpatrzeniu twoich wniosków przez prokuratora zostaniesz postawiony w stan oskarżenia, jeśli prokurator jest przekonany, że istnieją wystarczające dowody, aby wnieść sprawę do sądu.

W jaki sposób wnosi się akt oskarżenia?

Akt oskarżenia sporządza prokurator. Akt oskarżenia to dokument zawierający wyszczególnienie okoliczności faktycznych stanowiących podstawy zarzutów oraz dowodów na ich potwierdzenie. Prokurator przekazuje akt oskarżenia tobie i twojemu adwokatowi oraz przesyła go do sądu.

Czy zarzuty mogą ulec zmianie przed rozprawą sądową?

Sąd rozpoznaje sprawę wyłącznie w granicach aktu oskarżenia. Prokuratura może zmienić lub uzupełnić zarzuty, lecz w takim przypadku wymagane jest wniesienie nowego aktu oskarżenia.

Zarzucono mi popełnienie tego samego czynu w innym państwie. Co dzieje się w takim przypadku?

Jeśli zostałeś uznany za winnego popełnienia tego samego przestępstwa w innym państwie lub umorzono postępowanie karne w przedmiocie tych zarzutów, nie można ci ponownie postawić zarzutów popełnienia tego samego przestępstwa. W takiej sytuacji, jeśli w Estonii zostało wszczęte postępowanie przeciwko tobie, musi ono zostać umorzone bez postawienia zarzutu popełnienia tego samego przestępstwa.

Czy moja sprawa może zakończyć się ugodą?

Po zapoznaniu się z aktami sprawy masz prawo złożyć wniosek do prokuratury o wszczęcie postępowania prowadzącego do zawarcia ugody. Jeśli prokurator przychyli się do wniosku, rozpoczniesz z tobą i twoim adwokatem rozmowy na temat kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu oraz wymiaru kary.

Jeśli w tym postępowaniu dojdzie do zawarcia ugody, zostanie ona spisana i przedstawiona sądowi do zatwierdzenia. Jeśli sąd zatwierdzi ugodę, zostaniesz skazany za przestępstwo na warunkach określonych w ugodzie.

Dodatkowe informacje dla nierezydentów (5)

Co to jest europejski nakaz aresztowania?

[Europejski nakaz aresztowania](#) to wniosek składany przez organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej o zatrzymanie, tymczasowe aresztowanie lub przekazanie wskazanej osoby państwu wnioskującemu, aby mogło ono kontynuować postępowanie karne, lub o wykonanie kary pozbawienia wolności wobec tej osoby.

Jakie przysługują mi prawa, jeśli zostałem zatrzymany na podstawie europejskiego nakazu aresztowania?

Jeśli zostałeś zatrzymany, należy wyjaśnić ci podstawę zatrzymania oraz pouczyć cię o możliwości wyrażenia zgody na przekazanie do innego państwa członkowskiego. Jeśli zgodzisz się na przekazanie, nie będziesz mógł już zmienić

tej decyzji. Jako zatrzymany masz prawo do bezpłatnej pomocy prawnej oraz pomocy tłumacza.

Jak rozstrzyga się o przekazaniu mnie do innego państwa członkowskiego?

O przekazaniu bądź odmowie przekazania rozstrzyga sąd. Ty, twój adwokat i prokurator będziecie obecni na posiedzeniu sądu. Sąd wysłucha twojej opinii o przekazaniu. Następnie sąd wyda postanowienie o przekazaniu bądź odmowie przekazania. W terminie trzech dni od otrzymania postanowienia możesz wnieść zażalenie do sądu okręgowego. Sąd okręgowy rozpatruje zażalenie w terminie 10 dni, a jego rozstrzygnięcie jest ostateczne.

Jak szybko postanawia się o przekazaniu mnie do innego państwa członkowskiego?

Jeśli zgadzasz się na przekazanie, postanowienie musi zostać wydane w ciągu 10 dni. Jeśli nie zgadzasz się na przekazanie, ostateczna decyzja o przekazaniu bądź odmowie przekazania musi zapaść w terminie 60 dni od twojego aresztowania. W nadzwyczajnych przypadkach termin ten może zostać przedłużony o 30 dni. Po uprawomocnieniu się postanowienia sądu o przekazaniu musisz zostać przekazany do państwa wnioskującego w terminie 10 dni. Jeśli w tym terminie nie dojdzie do ekstradycji, musisz zostać zwolniony.

W jakich okolicznościach może dojść do mojej ekstradycji do innego państwa?

Jeśli inne państwo wszczęło postępowanie karne oraz wystosowało europejski nakaz aresztowania, lub sąd tego państwa skazał cię na karę pozbawienia wolności, państwo to może wystąpić o twoją ekstradycję. Jeśli Estonia otrzyma wniosek innego państwa o ekstradycję lub aresztowanie za pośrednictwem Interpolu, możesz zostać zatrzymany i aresztowany na czas trwania procedury ekstradycyjnej. Podczas procedury ekstradycyjnej możesz przebywać w areszcie nie dłużej niż jeden rok. O dopuszczalności ekstradycji decyduje sąd.

Czy jeśli zostałem aresztowany, mogę skontaktować się z ambasadą swojego państwa?

Jeżeli jesteś obywatelem innego państwa, odpis twojego nakazu aresztowania przesyła się do [Ministerstwa Spraw Zagranicznych](#). Ministerstwo Spraw Zagranicznych powiadamia ambasadę lub placówkę konsularną twojego państwa o twoim aresztowaniu. Masz prawo żądać spotkania z urzędnikiem konsularnym ze swojego państwa.

Czy otrzymam pomoc tłumacza, jeśli nie znam miejscowego języka?

Organy ścigania i prokuratura są zobowiązane do zapewnienia pomocy tłumacza, który musi być obecny podczas wszystkich czynności procesowych z twoim udziałem. Tłumacz ma obowiązek przetłumaczyć dokładnie i w pełni wszystko, co ma związek z daną czynnością procesową. Zapewnia się jedynie tłumaczenie ustne (nie pisemne).

Możesz ubiegać się o pisemne tłumaczenie aktu oskarżenia na twój język ojczysty lub inny język, który znasz. Inne dokumenty postępowania karnego nie są tłumaczone pisemnie.

Czy w toku postępowania karnego muszę przebywać w kraju? Czy mogę wyjechać za granicę?

W toku postępowania karnego nie musisz przebywać w kraju i możesz wyjechać za granicę, lecz masz obowiązek stawiennictwa przed organami ścigania, jeżeli zajdzie taka potrzeba, w celu przeprowadzenia przez organ czynności procesowej. Organy ścigania mogą zakazać ci opuszczania miejsca stałego pobytu bez ich zezwolenia.

Jeśli w takim przypadku zechcesz opuścić miejsce stałego pobytu na dłużej niż 24 godziny, wówczas będziesz potrzebował uprzedniego zezwolenia organów ścigania. Jeśli nie stawisz się przed organami ścigania, o ile zajdzie taka potrzeba, bądź naruszysz zakaz opuszczania miejsca stałego pobytu, możesz zostać aresztowany.

Czy mogę zostać przesłuchany w obcym państwie za pośrednictwem środków telekomunikacyjnych, np. wideokonferencji?

Organy ścigania mogą przeprowadzić twoje przesłuchanie w obcym państwie za pośrednictwem wideokonferencji. Takie przesłuchanie może się odbyć wyłącznie za twoją zgodą.

Ciekawe strony

[Kodeks postępowania karnego](#)

[Kodeks postępowania karnego w języku angielskim \(nie zawiera wszystkich zmian\)](#)

■ Ostatnia aktualizacja: 13/08/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.